

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618200879
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8618200879.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v sporovej veci žalobkyne: A. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, XXX XX M., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25/25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,-- EUR, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 3 Csp/43/2018-54 z 15. novembra 2019 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd I. inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Priznáva žalobkyni zo strany žalovaného trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinný zaplatiť na súdnom poplatku sumu 30,- eur a to na účet prevádzkovateľa systému do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žaloba žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je dôvodná. Pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobkyne. Zo spisu Okresného súdu Svidník sp. Zn. 6C/58/2015 v právnej veci žalobkyne proti žalovanému vyplýva o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, že súd prvej inštancie rozhodol tak, že vyhovel žalobe žalobkyne v plnom rozsahu. Zo zmluvy o úvere bolo preukázané, že žalobcovi ako fyzickej osobe bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 250 eur. Žalobkyňa sa zaviazal splatiť úver v celkovej výške 492 eur v 12-tich mesačných splátkach po 41 eur počnúc dňom 18.04.2012. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 242 eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená RPMN, ani priemerná hodnota RPMN. V zmluve je ďalej uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na iný účel. Krajský súd v Prešove zo dňa 25.04.2017 sp. Zn. 4 Co/124/2016-85 rozhodol tak, že I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, II. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred nepriateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3

zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne, ako spotrebiteľa, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliadal na všetky okolnosti veci a to najmä na to, že ide o vyrovnanie ujmy žalobkyne tým, že znášala stav právnej neistoty, traumy, stresu, narušenej psychiky, tak ako to uviedla vo svojej výpovedi pred súdom. Taktiež žalovaný jej posielal listy v otvorených zásielkach poštou, pričom býva v rodinnom dome v malej dedine, kde každý o každom vie, s tým, že sa žalobkyňi vyhrážal exekúciou. Taktiež, čo je podstatná vec žalovaný podal na žalobkyňu trestné oznámenie a to v čase, keď mala úraz, mala zlomený lakeť, bola dlhodobo na PN, bola vypovedať na polícii v Prešove s tým, že policajný orgán uzavrel vec tak, že trestné oznámenie žalovaný na ňu podal neprávom a konanie bolo zastavené. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd priznal žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie, pričom priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je podľa úvahy súdu vo výške 500,- eur primeraná, vzhľadom na ujmu, ktorá žalobkyňi hrozila. Pokiaľ sa týka tvrdení žalovaného súd tieto bral ako účelové a tvrdenia uvádzané žalovaným neboli ničím preukázané. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán konania, pričom žalobkyňa mala vo veci plný úspech a preto súd o trovách konania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že má vedomosť a rešpektuje rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 3C/43/2018, avšak považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva. Zdôraznil, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal uhradiť trovy prvoinštančného i odvolacieho konania.

3. Žalobkyňa sa k doručenému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

5. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

6. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejme z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

7. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007

Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

9. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

10. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

11. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde.

12. Vo veci 6C/58/2015-61 Okresného súdu Svidník sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Vo vzťahu k takto uplatnenému nároku mala žalobkyňa v konaní plný úspech. Stalo sa tak z dôvodu absolútnej neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. V zmluve o úvere absentuje úrok, RPMN ako aj podstatné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Právoplatným ukončením konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. Rozsudok prvoinštančného súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Co/124/2016 zo dňa 25.04.2017

13. Žalobca si bez akejkoľvek pochybnosti v inom súdnom konaní úspešne uplatnil uloženie povinností žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy.

14. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Napriek neplatnej dohode o zrážkach zo mzdy, žalovaný túto dohodu použil a požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako

konanie odporujúce dobrým mravom. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, že vystavenie takémuto nebezpečenstvu nezákonného krátenia mzdy žalobkyne formou zrážok bez právneho titulu a vynaloženie úsilia žalobkyne na zabránenie uvedenému je hodné žalovaného peňažného zadosťučinenia.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur, tak ako to požadovala žalobkyňa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

16. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 CSP, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná a tomu zodpovedá aj výrok odvolacieho súdu o náhrade trov odvolacieho konania.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).